

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Α΄ Τετράμηνο: 2 Β΄ Τετράμηνο: 3	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. Μέρος Α΄. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π.
https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_b_gymn_meros_a.pdf
2. Δειγματικό Υποστηρικτικό Υλικό ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ. Μέρος Β΄. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π.
https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_b_gymn_meros_b.pdf
3. Κείμενα και παιγνιώδεις ασκήσεις Β΄ Γυμνασίου (2026). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π.
<https://archm.schools.ac.cy/el/yliko/didaktiko-yliko>
4. Οικονόμου, Μ. Χ. Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Γυμνασίου – Λυκείου. (χ.χ.). Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β
https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf
5. Μπίλλα, Π. (χ.χ.). Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf)
6. Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας: https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ**Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹**

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στη Β΄ Γυμνασίου επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες να:

- A. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- B. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία, κατανοούν τη δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά/διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της Επικοινωνιακής – Κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Συνεξετάζονται μορφή και περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύουν τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνουν πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας, στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα, αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου. Ειδικότερα, στη Β΄ τάξη Γυμνασίου ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **σταδιακή ενίσχυση της επαφής** των μαθητών/-τριών με τον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε **να αγαπήσουν το μάθημα** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους. Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απολύτως απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατὰ κῶλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/-τριες, ώστε αφενός αυτοί/αυτές να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, γίνεται μεγάλφωνη ανάγνωση και από τους/τις μαθητές/-τριες.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την ισομερή συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).
4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο**. Ενδεικτικά:
 - Όλο:** η συνολική ανάγνωση του κειμένου
 - Μέρος:** ενότητες/περίοδοι/κῶλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός)

¹ Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*

Όλο: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.

5. Πορεία **από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά**, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.
6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής.
7. **Η απόδοση στα Νέα Ελληνικά ως γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/-τριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η απόδοση ως στοιχείο που υποβοηθά στην ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας, ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή, κριτική και διόρθωση απόδοσης/μετάφρασης κ.ά.
8. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
9. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
10. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
11. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να καλυφθούν ορθά όλες οι ενότητες.
12. **Αξιολόγηση:** βλ. σχετικές οδηγίες. <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περιόδοι: 2 διδακτικές περιόδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Ενότητα 3^η Κείμενα: 1. Ἀρρίανου «Η λύση του γόρδιου δεσμού», <i>Ἀλεξάνδρου</i> <i>Ἀνάβασις</i> , 2.3.1-7 2. Ἴσοκράτους <i>Ἐπιστολή πρὸς Φίλιππον</i> , 3.4-5	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: - Παραγωγή-σύνθεση: ρ. <i>ἄρχω</i> Γραμματική: - Απαρέμφατο ενεστώτα, μέλλοντα, αορίστου ενεργητικής και μέσης φωνής - Απαρέμφατο ενεστώτα και μέλλοντα ρ. <i>εἰμί</i>	Κείμενο 1 (σελ. 31-32) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το Κείμενο 1 στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κώλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. Επιλεκτικά αναγνωρίζουν κύριους όρους της πρότασης. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης της σελ. 33, συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Κείμενο 2 (σελ. 38) - Προτείνεται να δοθεί η απόδοση του κειμένου και να αξιοποιηθεί για εντοπισμό των απαρεμφατικών τύπων και της λειτουργίας τους. Λεξιλογικά - Γίνονται οι ασκήσεις της σελ. 34. Γραμματική Για τη διδασκαλία του απαρεμφάτου ακολουθείται η πορεία από τα Ν.Ε. στα Α.Ε. - Εξετάζεται ο τρόπος απόδοσης των απαρεμφάτων του Κειμένου 2 στα Ν.Ε. - εντοπίζονται ομοιότητες και διαφορές (αναλυτικότητα του νεοελληνικού λόγου σε σχέση με τον αρχαιοελληνικό λόγο). - Οι μαθητές/-τριες εξοικειώνονται με τον τρόπο σχηματισμού του απαρεμφάτου ενεργητικής και μέσης φωνής βαρύτονων ρημάτων στον ενεστώτα, μέλλοντα και αόριστο και του απαρεμφάτου του ρ. <i>εἰμί</i> στον ενεστώτα και μέλλοντα , με παράλληλη αξιοποίηση της Γραμματικής και των σελίδων 35-37.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ2, Δ3 Γ3 Γ1, Γ2 Γ3	6 δ.π.
Ενότητα 4^η Κείμενο: Δημοσθένους «Προτροπές τους τους Αθηναίους»,	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε.	Κείμενο (σελ. 39-40) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κώλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. Επιλεκτικά αναγνωρίζουν τύπους απαρεμφάτου . - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και	6 δ.π.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περίοδοι: 2 διδακτικές περιόδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
<i>Περὶ τῶν ἐν Χερρόνῃσιν</i> , 21-23	Λεξιλογικά: Παραγωγή-σύνθεση: ρ. ἐργάζομαι Συντακτικό: - Ἐναρθρο και ἀναρθρο ἀπαρέμφατο - Εἰδικό και τελικό ἀπαρέμφατο - Ταυτοπροσωπία και ἑτεροπροσωπία	- Οι μαθητές/-τριες ἀπαντοῦν τις ἐρωτήσεις κατανόησης και ἀσκήσεις κατανόησης και μετάφρασης της σελ. 41 και συζητοῦν ἰδέες και ἀξίες του κειμένου. Λεξιλογικά Γίνονται οι ἀσκήσεις της σελ. 42. Συντακτικό - Με ἀφόρμηση την ἀναγνώριση ἀπαρεμφάτων στο κείμενο της Ενότητας 4 ἀλλά και στα κείμενα των Ενοτήτων 2 και 3, οι μαθητές/-τριες καθοδηγούνται να διαπιστώσουν και να κατανόησουν τη λειτουργία του ἀπαρεμφάτου στον ἀρχαιοελληνικό λόγο (ἐναρθρο και ἀναρθρο ἀπαρέμφατο, εἰδικό και τελικό). Μέσα ἀπό τα παραδείγματα που ἐντοπίζονται στα κείμενα ἐπισημαίνεται το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας και της ἑτεροπροσωπίας (ἀσκήσεις σελ. 43-47. Δεν γίνεται ἀναφορά στην ἀπρόσωπη σύνταξη.) - Αξιοποιεῖται ἡ διδακτική προσέγγιση ἀπὸ τη μετάφραση στο πρωτότυπο, ἡ ὁποία βοηθά στην ἀναγνώριση και κατανόηση της ἰδιαιτερότητας του ἀπαρεμφάτου, σε ἀντίστιξη με την ἀναλυτικότητα του νεοελληνικού λόγου. Παράλληλα, βοηθά να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές/-τριες τη συνάφεια με τα Ν.Ε.	A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ5, Γ6 Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2 Γ4	
Κείμενα και παιγνιώδεις ἀσκήσεις: <i>Πλουτάρχου Κίμων</i> 19.1-2, 4 (διασκευή)	- Κατανόηση κειμένου - Τονισμός - Γραμματική και συντακτικό - Λεξιλογικά - Μήνυμα, ἀξίες, βιωματικότητα, επικαιροποίηση	Η ἐνότητα λειτουργεῖ ἐπαναληπτικά και ἐμπεδωτικά. Κείμενο - Γίνεται ἀξιοποίηση της ηλεκτρονικής παρουσίας και του υλικού των μαθητῶν/-τριῶν. Δεν γίνεται ἀπόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά. - Οι μαθητές/-τριες συζητοῦν ἰδέες και ἀξίες του κειμένου. Λεξιλογικά – Γραμματική-Συντακτικό Αξιοποιούνται οι ἀσκήσεις της ἐνότητας.	A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2, Γ3, Γ4	5 δ.π.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περιόδου: 2 διδακτικές περιόδου το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδου το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδου)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
Ενότητα 5^η Κείμενο: Λουκιανού «Το άρμα του ήλιου», <i>Θεῶν Διάλογοι</i> , 24 (25)	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: - Παραγωγή-σύνθεση: ρ. <i>πέμπω</i> Γραμματική: - Παρακείμενος και υπερσυντέλικος βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής (διδασκαλία φωνηεντόληκτων και αφωνόληκτων ρημάτων) - Απαρέμφατο παρακειμένου βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής	Κείμενο (σελ. 5-6) - Οι μαθητές/-τριες αποδίδουν το κείμενο στα Ν.Ε. αξιοποιώντας την κατά κώλα γραφή και το λεξιλόγιο του βιβλίου. Επιλεκτικά αναγνωρίζουν βασικούς όρους της πρότασης. - Οι μαθητές/-τριες εξασκούνται στη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης των σελ. 6-7 και συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Λεξιλόγιο - Γίνονται οι ασκήσεις της σελ. 8. Γραμματική - Με αφετηρία τα Ν.Ε. και με αφορμή τους τύπους <i>πεποίηκας</i> και <i>ἐκπέπομφας</i> του κειμένου, γίνεται <u>διδασκαλία</u> του σχηματισμού της οριστικής παρακειμένου και υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής των φωνηεντόληκτων ρημάτων (σελ. 9-11) και αφωνόληκτων ρημάτων (σελ. 12-13) ενεργητικής φωνής και των φθογγολογικών αλλαγών που παρατηρούνται, με παράλληλη αξιοποίηση της Γραμματικής. Μπορεί να αξιοποιηθεί η άσκηση 16 της ενότητας «Κείμενο και παιγνιώδεις ασκήσεις: <i>Ἀχιλλεύς</i> » και οι ασκήσεις 3 και 5 της Ενότητας 1 (Μέρος Α΄, σελ. 13). - Σχηματισμός απαρεμφάτου των βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής στον παρακείμενο (σελ. 13).	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ4, Δ1, Δ2, Δ3 Γ1, Γ2 Γ4	6 δ.π.
Ενότητα 6^η Κείμενο: Αίλιανού «Το θλιβερό τέλος ενός τυράννου», <i>Ποικίλη Ιστορία</i> , 6.12	Κατανόηση και απόδοση κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά: Παραγωγή-σύνθεση: <i>πόλις</i>	Κείμενο (σελ. 15) Προτείνεται να δοθεί η απόδοση του κειμένου και να αξιοποιηθεί για εντοπισμό τύπων της οριστικής παρακειμένου και υπερσυντελικού μέσης φωνής ως εκκίνηση για τη διδασκαλία του γραμματικού φαινομένου. - Οι μαθητές/-τριες απαντούν τις ερωτήσεις κατανόησης και ασκήσεις κατανόησης και μετάφρασης, σελ. 17-18, συζητούν ιδέες του κειμένου. Λεξιλόγιο Γίνονται οι ασκήσεις σελ. 19.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Γ3, Δ1, Δ2, Δ3	7 δ.π.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περίοδοι: 2 διδακτικές περίοδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περίοδοι το Β΄ Τετράμηνο		
Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περίοδοι)				
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
	Γραμματική: - Παρακείμενος και υπερσυντέλικος βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής - Απαρέμφατο παρακειμένου βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής Συντακτικό: - Σύνταξη του ρήματος (μεταβατικά και αμετάβατα, μονόπρωτα και δίπρωτα ρήματα) - Αντικείμενο (άμεσο–έμμεσο, σύστοιχο)	Γραμματική - Με εκκίνηση από τους τύπους του κειμένου, γίνεται <u>διδασκαλία</u> του σχηματισμού της οριστικής παρακειμένου και υπερσυντελικού βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής και των φθογγολογικών αλλαγών που παρατηρούνται, με παράλληλη αξιοποίηση της Γραμματικής και των σελίδων 20-22. - Σχηματισμός απαρεμφάτου των βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής στον παρακείμενο (σελ. 23). Συντακτικό - Επιλέγονται προτάσεις των γνωστών, διδαγμένων κειμένων και αξιοποιούνται για τη διάκριση των ρημάτων σε μεταβατικά και αμετάβατα και για τον εντοπισμό και αναγνώριση των αντικειμένων. Οι μαθητές/-τριες οδηγούνται στη διάκριση του αντικειμένου σε άμεσο και έμμεσο ή σύστοιχο προχωρώντας από τη σημασία των λέξεων στην τυποποίηση. Η αντιπαραβολή με τα Ν.Ε. ενδείκνυται για την καλύτερη κατανόηση.	Γ1, Γ2 Γ3 Γ4	
Κείμενα και παιγνιώδεις ασκήσεις: Έροκλέους και Φιλαγρίου Γραμματικού, <i>Φιλόγελος</i> Β΄ Γυμν. (Αποσπάσματα - Διασκευή)	- Κατανόηση κειμένου - Τονισμός - Γραμματική και συντακτικό - Λεξιλογικά - Μήνυμα, αξίες, βιωματικότητα, επικαιροποίηση	Κείμενο - Αξιοποίηση της ηλεκτρονικής παρουσίασης και του υλικού των μαθητών/-τριών. Δεν γίνεται απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά. - Οι μαθητές/-τριες συζητούν ιδέες και αξίες του κειμένου. Γραμματική – Συντακτικό Με τη βοήθεια των ασκήσεων της ενότητας γίνεται επανάληψη γραμματικών και συντακτικών φαινομένων που διδάχθηκαν στη Β΄ Γυμνασίου.	A1, A2, B1, Γ1, Γ2, Δ1, Δ2, Δ3 Γ3, Γ4	5 δ.π.
Ενότητα 7^η <i>Φτιάχνω τις αποσκευές μου για τη Γ΄ τάξη. Τι πρέπει να πάρω μαζί μου.</i>	Λεξιλογικά, Γραμματική, Συντακτικό (επιλογή ασκήσεων): - Ανακεφαλαίωση των διδαχθέντων της Α΄ και Β΄ Γυμνασίου	Η ενότητα αξιοποιείται με επιλογή ασκήσεων ανάλογα με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο και τον στόχο του/της εκπαιδευτικού.	Γ1, Γ2, Γ3, Γ4	3 δ.π.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027		Διδακτικές περιόδοι: 2 διδακτικές περιόδοι το Α΄ Τετράμηνο 3 διδακτικές περιόδοι το Β΄ Τετράμηνο		
		Β΄ Τετράμηνο (3 διδακτικές περιόδοι)		
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα	Διδακτικές οδηγίες	ΔΕ/ΔΕ	Δ.Π.
		Επανάληψη–Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες		4 δ.π.
		Σύνολο διδακτικών περιόδων Β΄ Τετραμήνου		42 δ.π.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027

ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ	
ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: Α΄ Τετράμηνο: 2 Β΄ Τετράμηνο: 1	ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. *Ομήρου Ιλιάδα*, Β΄ Γυμνασίου, ΥΑΠ 2013 (ανατ. 2026)
https://sch.cy/sm/435/omirou_iliada_b_gym.pdf
2. *Μυθολογικό Λεξικό Ιλιάδα*, Π.Ι.Κ. – Υ.Α.Π., 2025
https://sch.cy/sm/435/mythologiko_lexiko_iliada.pdf
3. *Από τον Όμηρο στην Αρχαϊκή Επική Ποίηση της Κύπρου και στην Ελένη του Ευριπίδη. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Επιλογή Σχετικών Κειμένων της Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας.* (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. - Υ.Α.Π. Αξιοποιείται κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού.
https://sch.cy/sm/435/archaia_kypriaki_grammateia.pdf

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:

1. «Υποστηρικτικό Υλικό για την Ομήρου Ιλιάδα» (Ραψωδίες Α, Β, Ζ, Π, Σ, Χ, Ω), 2012
<https://archm.schools.ac.cy/el/chrisimo-yliko-gym>
2. Αντώνης Πετρίδης, «Στρατηγικές για τη διδασκαλία εκτενών κειμένων στη Μέση Εκπαίδευση: Για μια Διδακτική της *Ιλιάδας*»
https://sch.cy/sm/1095/2023_09_imerida_iliada_petridis_parousiasi.pdf
https://sch.cy/sm/1095/2023_09_imerida_iliada_petridis_keimeno.pdf
3. Ηχογραφημένες αναγνώσεις των ραψωδιών της *Ιλιάδας* του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου
<https://archm.schools.ac.cy/el/ichografimenes-anagnoseis-rapsodion>

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος παρατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας:
https://sch.cy/sm/205/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ**Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα²**

Μέσα από τη διδασκαλία της *Ιλιάδας* του Ομήρου επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- A. Επεξεργάζονται το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του: αναγνωρίζουν το γραμματειακό είδος του έπους και τα χαρακτηριστικά του, προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- B. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο: εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία, εντοπίζουν αισθητικά και υφολογικά στοιχεία και αξιολογούν τον λειτουργικό τους ρόλο, κατανοούν τη συνοχή και συνεκτικότητα του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: οργάνωση και δομή, λειτουργία ποιητικού λόγου, σημασιολογικές διαστάσεις σημαντικών νοηματικά λέξεων.
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: προβληματίζονται και διαμορφώνουν την προσωπική τους άποψη για θέματα που τίγονται στην *Ιλιάδα*, αναζητούν και αξιοποιούν πληροφορίες από άλλες επιστημονικές και θεματικές περιοχές για την προσέγγιση και κατανόηση του έργου, διαπιστώνουν τις επιδράσεις που άσκησε η *Ιλιάδα* σε μεταγενέστερους δημιουργούς, εφαρμόζουν τεχνικές και αρχές πολυτροπικότητας και πολυγραμματισμού στην προσέγγιση του έργου.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

- 13. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**.
- 14. Γόνιμη ένταξη των στοιχείων της **εισαγωγής στη διδασκαλία του κειμένου**.
- 15. Συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου**: συνεξετάζονται το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (στοιχεία τεχνικής, εκφραστικά μέσα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου.
- 16. **Τεχνικές διδασκαλίας εκτενούς κειμένου** (όλον-μέρος-όλον, θεματική προσέγγιση και όχι κατά στίχον ερμηνεία, επικέντρωση στην κάλυψη των γενικών δεικτών επιτυχίας, συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων: διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος, διαθεματικότητα κ.ά., δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, βιωματικότητα, επικαιροποίηση κ.λπ.).

² Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*.

17. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** του κειμένου από τον/την εκπαιδευτικό. Η αποτελεσματικότητά της ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί/αυτές να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν οι θεματικοί άξονες του κειμένου.
18. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
19. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις **ενδεικτικές δραστηριότητες** που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
20. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να **καλυφθεί ορθά** ολόκληρο το έργο.
21. **Συστηματική αξιοποίηση**, καθόλη τη διάρκεια διδασκαλίας του έπους, του **Μυθολογικού Λεξικού Ιλιάδα**.
22. **Αξιοποίηση των ηχογραφημένων αναγνώσεων των ραψωδιών της Ιλιάδας** του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (βλ. ιστότοπο του μαθήματος).
23. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες. <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Ομήρου <i>Ιλιάδα</i>		Β΄ Τετράμηνο (1 διδακτική περίοδος)	
Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2026-2027			
Καθόλη τη διάρκεια διδασκαλίας του έπους, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί, κατά την κρίση του/της, το <i>Μυθολογικό Λεξικό της Ιλιάδας</i> καθώς και τις ηχογραφημένες αναγνώσεις των ραψωδιών της <i>Ιλιάδας</i> του ΘΟΚ.			
Ενότητες	Στίχοι – Θέματα	ΔΕ/ΔΕ	Διδακτικές περιόδοι
Ραψωδίες Τ, Υ, Φ	Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 77-79)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Β3, Γ1	1 δ.π.
Ραψωδία Χ 151-488	<i>Έκτορος ἀναίρεσις</i> - Περίληψη στίχων1-150 (σελ. 80) - Μονομαχία Έκτορα και Αχιλλέα. Θάνατος του Έκτορα, στίχοι 151-442 (σελ. 80-89) - Κακοποίηση του σώματος του Έκτορα, στίχοι 443-488 (σελ. 90-92) - Στη συνέχεια ... (σελ. 92)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Β1, Β2, Γ1, Γ3, Δ1, Δ2, Δ3, Δ5	4 δ.π.
Ραψωδία Ψ	Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 93)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Β3, Γ1	3 δ.π.
Ραψωδία Ω 512-653	<i>Έκτορος λύτρα</i> - Περίληψη στίχων1-511 (σελ. 94) - Η ικεσία του Πριάμου και η αποδοχή της, στίχοι 512-607 (σελ. 94-98) - Απαίτηση του Πριάμου. Ο Αχιλλέας παραδίδει τον Έκτορα, στίχοι 608-653 (σελ. 98-100) - Στη συνέχεια ... (σελ. 100)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Β1, Β2, Β3, Γ1, Γ3, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4, Δ5	
Ανακεφαλαιωτικές δραστηριότητες – Συνολική θεώρηση του έπους		Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες και Α1, Α2, Β1, Β3, Γ1, Δ1-5	3 δ.π.

Επανάληψη-Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες	3 δ.π.
Σύνολο διδακτικών περιόδων Β' Τετραμήνου	14 δ.π.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα 40'/45' διαγώνισμα	- Γραπτές εργασίες – πρότζεκτ (εκπόνηση και παρουσίαση) - Προφορική επίδοση - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης (Βλ. https://sch.cy/sm/443/diamorfotiki_axiologisi.pdf)